

Kommunal konomisk Bærekraft

Ordfører Geir Waage

2007

- Terra – tap 222 mill. kr (opererte med marginale driftsmarginer)
- Ordfører Geir Waage: «Rana kommune skal ikke på Robek»

2011

- Vesentlig høyere ressursbruk enn sammenlignbare kommuner
- Det langsiktige omstillingsløpet starter

2014

- Omstillingsoppgaven vokser – 128 mill. kr i perioden 2015 - 2018

2015

- KØB med handlingsregler og trekanten introduseres i budsjettprosessen

2016

- 40 års perspektivanalyse

2017

- Nytt skolestrukturvedtak – med rammer satt i budsjett/økonomiplan basert på KØB-kommunikasjon

2019

- Har i perioden 2011-2019 omstilt for 236 mill. kr
- Omstillingsoppgaven i 2020-2024 er på rundt 70 mill. kr

KØB - modellen

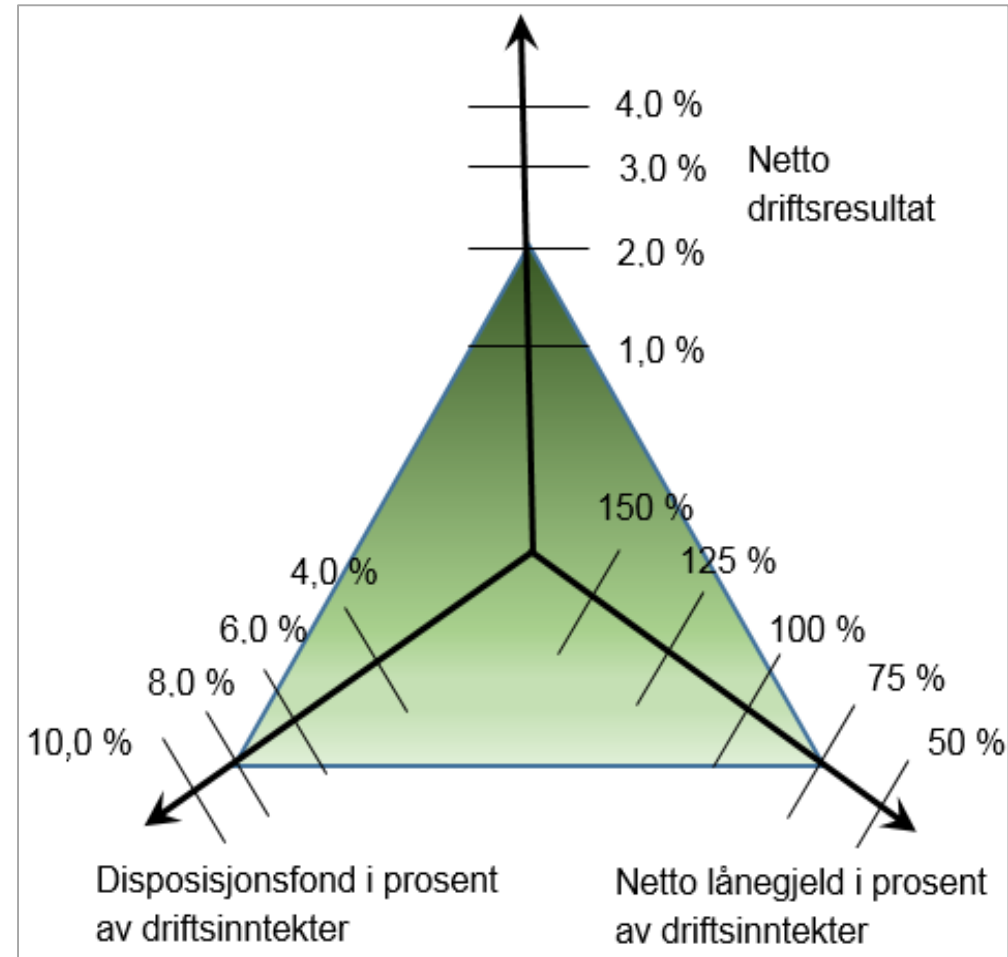

Riksrevisjonen:

«Det er sammenhengen av store lån, lavt disposisjonsfond og lavt driftsresultat som gir utfordringer.»

Riksrevisjonens undersøkelse av kommunenes låneopptak og gjeldsbelastning

Dokument 3:5 (2014–2015)

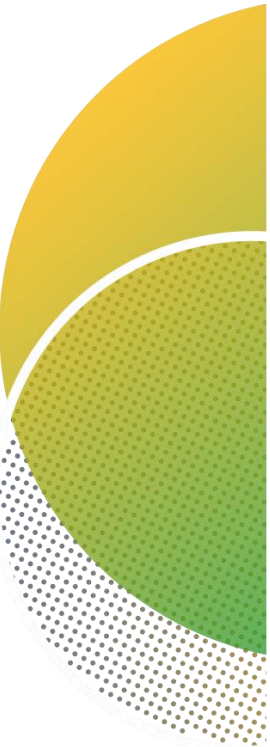
KØB - prosjektet

Samarbeidsprosjekt mellom

- NORD Universitet
- Fylkesmannen i Nordland
- Rana kommune

Startet i 2016- avsluttes høsten 2020

- Formidlingspakke: Utvikling av modeller og formidling av økonomiske mål og resultater. Video lanseres i oktober.
- Undersøkelser – hva påvirker kommunaløkonomisk bærekraft?
- Omdømmebygging – fra Terrakommune til KØB-kommune

Utfordringer

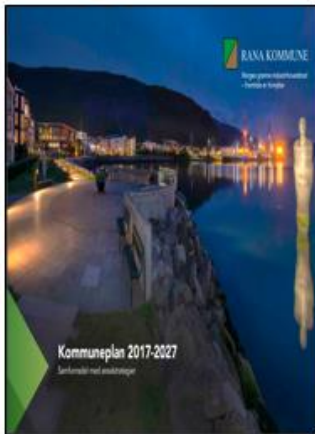
- For høyt driftsnivå og strukturelle utfordringer
- Demografiske utfordringer - flere eldre og færre unge
- Behov for handlingsrom for å ivareta samfunnsutviklerollen

Verktøy

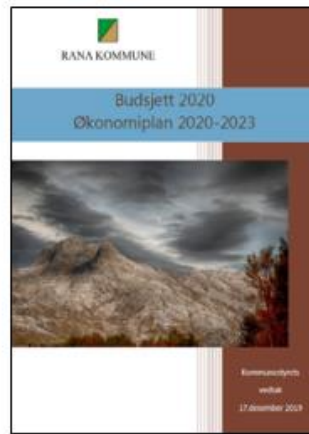
- KØB modellen med økonomiske handlingsregler som skal gi langsiktig styring, bærekraft og forutsigbare kommunale tjenester.

Den røde tråden....

Hva ønsker vi å oppnå?

Hvike økonomiske rammer og mål ?

Hva skal min enhet levere?

Hva forplikter jeg meg til ?

Hvor langt er vi kommet?

Hva ble resultatet?

- **Budsjett** – dette vil vi oppnå - så mye koster det!
- **Årsregnskap** – slik ble resultatet, så mye kostet det!

Bærekraftstrappa - kommuneøkonomi

Bærekraft

- Samfunnsutvikler
- Økonomisk bærekraft

Redusert NDR

- Skyver på generasjonsprinsippet

Forbruk realkapital

- Økte investeringsbehov

Bruk av reserver

- Politisk handlingsrom borte

Driftsunderskudd

- Negativt netto driftsresultat
- Velferdsleveransen får problemer

ROBEK

Suksessfaktorer

- ✓ Kommunikasjon! Kommunikasjon! Kommunikasjon!
- ✓ Holdninger og kultur
- ✓ Kontinuitet – impulskontroll.
- ✓ Felles ståsted – enige om hvordan verden ser ut.
- ✓ Etablerte møtepunkter
- ✓ Langsiktighet – spesielt investeringer.
- ✓ HAR prioritet
  - Ledelsen går i front – både politisk ledelse og administrativ ledelse

KØB - modellen

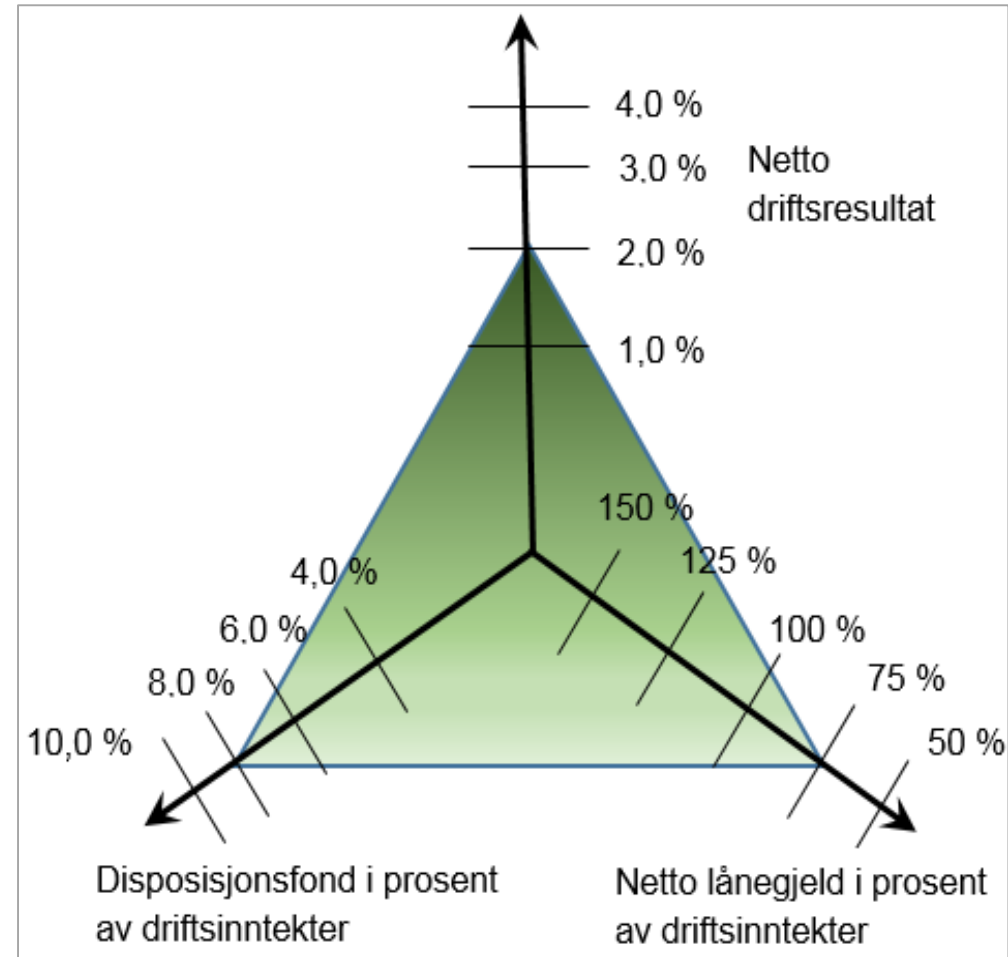

Riksrevisjonen:

«Det er sammenhengen av store lån, lavt disposisjonsfond og lavt driftsresultat som gir utfordringer.»

Riksrevisjonens undersøkelse av kommunenes låneopptak og gjeldsbelastning

Dokument 3:5 (2014–2015)

Mer om KØB:

www.rana.kommune.no/KØB

Video:

<https://www.youtube.com/watch?v=IFPeBde0Vc>

